

Recente publikaties 1989-90 (slot)

Broedvogels en monitoring

VOGEL R. L. 1990. Broedvogels van Boswachterij Appelscha in 1989. (Rapport 90/01) SOVON, Beek-Ubbergen. - In 1826 ha grote boswachterij o.a. territoria van Georde Fuut (4) en Duinpieper (1), en hoge dichtheden van Buizerd (21), Ransuil (39), Sijs (36), Appelvink (92) en Geelgors (137).

— 1990. Broedvogels van Boswachterij Gaasterland in 1989. (Rapport 90/02) SOVON, Beek-Ubbergen. - Geïsoleerd liggende, 675 ha grote Friese boswachterij blijkt te worden bevolkt door onder meer Bosuil (7 territoria), Vuurgoudhaan (3), Glanskop (4), Boomklever (1) en Appelvink (9).

— 1990. Broedvogels van de Boswachterij Garderen in 1990. (Rapport 90/19) SOVON, Beek-Ubbergen. - Op 1984 ha grote boswachterij op Centrale Veluwe o.a. Draaihals (5 territoria), Boomleeuwrik (88), Klapkester (2) en Raaf (4).

WERKGROEP VOGELINVENTARISATIE (Utrecht) 1990. Verslag van het proefjaar (1989) voor het provinciale broedvogelinventarisatieproject Utrecht. (Rapport) Vogelwacht Utrecht. - Veelbelovende eerste resultaten van zesjarig grootschalig broedvogelonderzoek dat moet uitmonden in nieuwe *Avifauna van Midden-Nederland*.

WESSELS H. & VAN MANEN W. 1990. Broedvogelinventarisatie noordelijk Midden-Drenthe 1989. (Rapport) Provincie Drenthe, Dienst Ruimte en Groen, Assen. - Inventarisatie van 14 562 ha groot gebied. Opvallende soorten broedvogels onder meer Kwartel (58 territoria), Gekraagde Roodstaart (326), Appelvink (155) en Geelgors (468), en mogelijke territoria van Grauwe Fitis en Kleine Vliegenvanger. Verder onder meer broedbiologische gegevens van dagroofvogels en Ransuil.

DE WIJS W. J. R. 1989. Broedvogels in het Naardermeer in 1988. (Intern rapport) Natuurmonumenten, 's-Graveland.

Inventarisaties niet-broedvogels

KAPTEYN K. 1989. Het aantalsverloop van vogels in De Putten in 1986. *Kleine Alk* 7: 49-68. - Resultaten van frequente, het gehele jaar doorlopende tellingen van aanwezige vogels in gebied van 22 ha.

STUART J. J., MEININGER P. L. & MEIRE P. M. 1989-90. Watervogels van de Westerschelde. 1. Tekst. 2. Figuren. (RUG Nota WWE 14/RWS Nota GWAO 89.1010) Rijksuniversiteit Gent/Rijkswaterstaat, Dienst Getijdewateren, Middelburg. - Uitwerking van watervogeltellingen tussen september 1972 en juni 1988 in de Westerschelde.

TRAMPER J. 1989. Midwintertelling. *Zwempje* 4(2): 5-7. - Basisgegevens van zes jaar midwintertellingen op Walcheren (binnendijks).

TWISK F. 1989-90. Systematische vogeltellingen op Walcheren '80-'83 (7-10). *Zwempje* 4(3): 18-24, 5(1): 18-20, 5(2): 2-3, 5(3): 5-6.

VOGELWERKGROEP KNNV ASSEN 1989. Vogels van Kampsheide in herfst en winter; inventarisatie 1988/89. (Rapport) Vogelwerkgroep KNNV Assen, Assen. - Resultaten van frequente gebiedstellingen (september-maart 1988/89 54 bezoeken) en vergelijking met voorgaande jaren.

VOSLAMBER B. 1989. Foerageergebieden van de Dollardganzen. (Rapport) Provinciale Planologische Dienst, Groningen. - Aantallen, verspreiding en voedselkeuze in Oost-Groningen in de winters 1985/86 en 1986/87.

— 1989. Steltlopers en meeuwen in het Oldambt. (Rapport) Provinciale Planologische Dienst, Groningen. - Aantalsverloop, verspreiding en habitatkeuze van steltlopers en meeuwen in het Oldambt (18 600 ha) in najaar 1987, met aandacht voor telmethodiek.

DE VRIES Y., SANTING J., SOLDAAT E., VAN OS B., GROTENHUIS J. & PLANTINGA O. 1989. Wintertelling januari 1984 en 1985. *Drentse Vogels* 2/3: 2-56. - Telling in vrijwel geheel Drenthe van watervogels, roofvogels, duiven en kraaiachtigen.

VAN DER WEIDE M. & PAHLPLATZ R. 1990. Wintervogeltelling in het Land van Cuyk, 86/87-88/89. *Mourik* 16: 14-22.

Gebieden

VAN DEN BRINK H. 1990. De vogels van Rottumeroog en Rottumerplaat in 1978-89. (Rapport 89/07) SOVON, Beek-Ubbergen. - Analyse van beschikbare vogelgegevens, zowel broedvogels als niet-broedvogels. Als broedgebied van vitaal belang voor o.a. Strandplevier, Eidereend, Zilvermeeuw, Dwergstern, Noordse Stern en Visdief. Buiten het broedseizoen belangrijke aantallen steltlopers, Rotganzen en Bergeenden. Voorstellen voor beheer en monitoring.

COTTAAR F., GEELHOED E., VAN HUIJSSTEEDEN E. & TANGER D. 1989. De Spaarnwouderplas en de mogelijkheden voor natuurtrektoer. *Graspieper* 9: 18-26.

VAN DIJK A. J. 1989. Vogels van Schaopedobbe-Veneburen 1968-1989. (Rapport) It Fryske Gea, Olterterp. - Analyse van ruim twintig jaar broedvogels inventariseren in gebied van 226 ha, voornamelijk bestaande uit heide met vennen, bos en agrarisch cultuurland. Tevens gegevens over niet-broedvogels, amfibieën, reptielen en zoogdieren.

GEELHOED S., HIESELAAR F., VAN HUIJSSTEEDEN E. & STUART J. 1989. Vogels van de strandvlakte en de Zuidpier van IJmuiden 1978-1986. (Rapport) Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland.

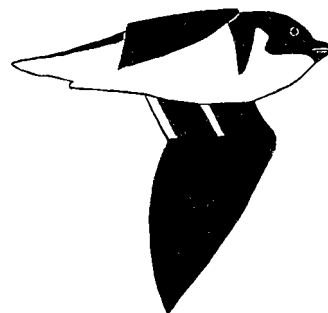
IEDEMA C. W. & KIK P. 1989. Het zoetwatermoeras de Oostvaardersplassen. (Flevobericht 259) Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, Lelystad.

- VAN DE KAMP A., OUDEJANS L. & SCHIPPER W. 1989. Het Vechtdal. Buteo 1989 Themanummer. – Waarin onder meer artikelen over Blauwe Reiger, Zwarte Stern en IJsvogel in het Vechtdal.
- KLEINE J. 1990. Fauna-inventarisatie Dwingelderveld 1989. (Rapport) Eigen uitgave, Dwingeloo. – Zeer volledig verslag over broedvogels, niet-broedvogels, amfibieën, reptielen, zoogdieren en dagvlinders. Vogelgegevens 1982-89 helder en overzichtelijk gepresenteerd.
- KOLE R. A. & KLIPPEL N. A. 1989. De vogels in de westelijke Eempolders; periodieke tellingen tot 1984 in de Noord- en Zuidpolder te Veld en in de Oostermeent. (Rapport) Vogelwerkgroep Het Gooi e.o., Hilversum. – Uitwerking van tweewekelijkse integrale tellingen in 1979-84 in gebied van c. 2000 ha waar vanaf 1972 regelmatig geteld wordt. Bij veel soorten grafiekje met seizoensverloop en jaargemiddelde 1973-84.
- LAGERWERF A., SANDERS G. & SWARTS H. 1990. Vogel-tellingen in de Schoutenwaard. Pennevluichten 8(1): 14-23. – Resultaten van 175 tellingen in 1984-87 in 60 ha grote uiterwaard.
- MOREL G. A. 1989. De zuidelijke Kievitsbuurt, moerasvogels in een natuurgebied. Kruisbek 32: 166-173. – Onderdeel van themanummer over de Vechtplas-sen.
- MOSTERT K., ADRIAANSE L. A., MEININGER P. L. & MEIRE P. M. 1990. Vogelconcentraties en vogelbewegingen in Zeeland. (RWS nota GWAO-90-081) Rijkswaterstaat dienst Getijdewateren/Rijksuniversiteit Gent. Middelburg/Gent. – Zie bespreking in Limosa 64: 81.
- NIJLAND F. 1990. Vogelarchief Groote Wielen 1978-1987, duikers, futen, aalscholvers en reigerachtigen. Twirre 1(1): 6-12.
- 1990. Vogelarchief Groote Wielen 1978-1987, zwanen en ganzen. Twirre 1(3): 1-6.
- SCHEPERS F. & SCHOLS R. 1990. Vogels. In: HERMANS J. T., GUBBELS R., SCHEPERS F. & SCHOLS R., Het belang van de Zuidlimburgse beken voor de fauna. Natuurhist. Maandblad 79(3/4): 75-49. – Uitgebreide bespreking voorkomen van Waterspreeuw (sinds 1982 toenemend aantal waarnemingen, en in 1988 broedgeval), IJsvogel (5-20 paren in 1975-88, met afnemende tendens) en Grote Gele Kwikstaart (70-140 paren in 1975-88, met toenemende tendens) langs beken in Zuid-Limburg.
- SLOB G. J. 1989. 15 Jaar vogelontwikkelingen in het afgesloten Grevelingenbekken. (Rapport) Staatsbosbeheer, Goes.
- VAN DER VEEN S. 1990. Biologische beheersverslaglegging It Fryske Gea 1989. (Rapport) It Fryske Gea, Oltterterp. – Overzicht van alle inventarisatieresultaten in terreinen It Fryske Gea.
- Windbreker nr. 20: 8-9. – Met overzichtje van vroeger voorkomen in de duinen.
- EGGENHUIZEN T. & VLEK R. 1989. Weer een Kleine Bur-gemeester *Larus glaucooides* in Amsterdam. Gier-zwaluw 17: 14-21. – Met overzicht van het voorko-men in Nederland.
- HENDRIKSMA J. T. 1990. De Barmsijs *Carduelis flam-mea/hornemanni*. Twirre 1(2): 5-16.
- IJSEBAERT T. 1989. Withalsvliegendvanger gezien. Stelt-kluut 19: 101.
- VAN NOORDEN B. 1990. Gekraagde Roodstaart met zang-afwijking te Belfeld. Limburgse Vogels 1(1): 19-21.
- STEGEMAN L. 1989. Witkopenenden in Nederland. Kleine Alk 7: 31-34.
- WALHOUT J. 1990. Bulwers Stormvogel voor Zeeuwse kust, spectaculaire nieuwe soort voor Nederland! Zwelmpje 5(4): 23-24.
- VAN DER WOLF P. 1989. Amerikaanse Kleine Goudplevier op Texel oktober 1989. Skor 8: 123-126.
- 1989. Roodstuitzwaluwen op Texel in oktober 1989. Skor 8: 127-128.

Trek en ringonderzoek

- VAN AERLE M. 1989. Iets over de Rietgors. Kuluut 9: 4-7.
- AELBERTS F. & VAN NOORDEN B. 1990. Vangstresultaten van nachttrekkers in de Groote Peel tijdens de na-jaren 1987 tot en met 1989. Limburgse Vogels 1(3): 10-20. – Systematisch ringwerk aan Rietzanger, Kleine Karekiet, Bosrietzanger, Tuinfluiter, Zwart-kop, Grasmus, Blauwborst en Roodborst.

DE KLEINE ALK

V.W.G. ALKMAAR E.O.

Zeldzaamheden en herkenning

- AARTS R. 1989. Een zingende Bladkoning in De Kempen in april 1988. Blauwe Klauwier 15(1/2): 28.
- ABEL G. 1990. Steppekievit in IJsselstein. Kruisbek 33: 78-80.
- BOEREN J. 1989. Vale Lijster *Turdus obscurus* in Roermond mei 1989. Limburgse Vogels 0: 27.
- COSTERS R. 1989. Een Griel op het Pettemerstrand.

- VAN BALEN J. H. & HAGE F. 1989. The effect of environmental factors on Tit movements. *Ornis Scandinavica* 20: 99-104.
- VAN DEN BERG L. 1990. Kneuentrek, najaar 1989. *Kruisbek* 33: 40-43.
- BROUWER R. 1990. De wegtrek van Zwarte Sterns (*Chlidonias niger*) uit het IJsselmeergebied in het najaar van 1987 en 1988. *Graspieper* 10: 22-26. – Tijdens tellingen aantallen tot 3000 exemplaren per avond, meestal op zeer grote hoogte wegtrekkend vanaf IJsselmeer.
- COSTERS R. 1989. De klutentrek op 27 maart 1989, een absoluut record. *Windbreker* nr. 18: 2-3.
- VAN DIJK K. 1990. Geringde Stormmeeuwen in de stad Groningen. *Grauwe Gors* 18(1): 29-33.
- 1990. Geringde Kokmeeuwen in de stad Groningen. *Grauwe Gors* 18(4): 13-22.
- 1990. Ierse Alken op Ameland en op Schiermonnikoog in 1986. *Twirre* 1(2): 12.
- GEELHOED S. 1990. Regionale simultaantellingen in 1989: een tipje van de sluier opgelicht. *Fitis* 26: 115-124.
- GROOT H. 1990. De Zwarte Mezen-invasie van najaar 1989. *Fitis* 26: 158-165. – Op topdag 18 oktober in 3,5 uur 794 exemplaren overtrekkend.
- VAN 'T HOFF J. 1990. Ruitrek van Grauwe Ganzen in Groningen. *Grauwe Gors* 18(1): 7-13.
- JONKER D. A. 1989. Herkomst van in Noord-Holland waargenomen Ooievaars. *Graspieper* 9: 136-138.
- VAN KLAVEREN A. 1989. Herfsttrek van Kraanvogels over Het Gooi en de Vechtstreek in 1988. *Graspieper* 9: 139-144.
- KOFFIJBERG K. 1989. Zichtbare voorjaarstrek over Noord-Groningen. *Grauwe Gors* 17(1): 8-27. – Uitwerking van 237 voorjaarstellingen in 1984-88 op gunstig gelegen post. Ruim 400 000 vogels, met Kolgans, Kievit en Boerenwaluw (mogelijk ook Kokmeeuw) als talrijkste soorten. Verder o.a. 38 Grauwe Kiekendieven, 144 Smellekens en 55 Temmincks Strandlopers. Onder 14 597 "gele" kwikstaarten naar schatting 60-75% Noordse Gele Kwikstaarten.
- KOKS B. J. & VISSER R. P. 1990. Doortrek van Witgatjes in de Groetpolder. *Graspieper* 10: 46-50.
- KOOPMAN K. 1989. Doortrek van rietzangers *Acrocephalus* en *Locustella* in het Leekstermeergebied in 1989. *Grauwe Gors* 17(4): 25-28.
- KROL I. 1989. Ringonderzoek bij Koolmezen. *Steenloper* nr. 41: 37-44.
- KWAK R. 1989. Twee jaren tellen op "De Vlijt". *Leunink* 16: 25-39. – Met o.a. poging om aantalstrends te destilleren uit trekellingen 1975-88 te Winterswijk.
- LENSINK R. & KWINT N. 1990. De Kruisbek, massale doortrek in het najaar van 1990. *Vlerk* 7: 104-110.
- LENSINK R. 1990. Monitoring aspects of bird migration based on nationwide counts of visible bird migration in The Netherlands 1981-86. In: STASTNY K. & BEJCEK V. (eds.), *Bird Census and Atlas Studies*, p. 399-409. Proc. XIth Int. Conf. on Bird Census and Atlas Work. Prague.
- MEININGER P. L. & VAN SWELM N. D. 1989. Steltlopers in de Oosterschelde, biometrisch en ringonderzoek in voorjaar 1984 en 1985. (Nota GWAO-89.1009) Rijkswaterstaat Dienst Getijdewateren, Middelburg/Stichting Ornithologisch Station Voorne, Oostvoorne. – Zie *Limosa* 64: 37.
- MIDDENDORP B. 1990. Gekleurringde Aalscholvers en zwanen in de Buiten- en Hengforderwaarden gedurende 1983-88. (Rapport) Eigen uitgave, Schalkhaar.
- DEN OUDEN J. E. & STOUGIE L. 1990. Voorjaarstrek van Dwergmeeuwen *Larus minutus* langs de Noordzeekust. *Sula* 4: 90-98.
- OVING B. 1990. De trek van de Sperwer over Meeden in het najaar van 1988. *Grauwe Gors* 18(2): 12-18.
- PLATTEEUW M. & STEGEMAN L. 1989. Voorjaarstrek van Grote Sterns *Sterna sandvicensis* langs de Nederlandse kust: interpretatie van seizoenspatroon. *Sula* 3: 51-59.
- PLATTEEUW M. 1990. Zwarte Zeeëenden snijden Nederlandse kust af. *Sula* 4: 70-74.
- VAN ROOMEN M. 1990. De najaarstrek van de Gekraagde Roodstaart door het Noordhollands Duinreservaat. *Graspieper* 10: 127-132. – Ongeveer zelfde artikel in *Winterkoning* 24(1): 1-16.
- ROOS M. & VAN DER HUT R. M. G. 1990. Trek van Zwarte Sterns over het IJ en Noordzeekanaal in het naseizoen van 1984. *Graspieper* 10: 90-93.
- VAN RUITEN L. 1989. Massale trek van Zwarte Mezen langs Hollandse kust. *Duinstag* 4: 134-138. – Spectaculaire trek najaar 1989, met op 17 oktober 3700 exemplaren te Monster.
- SCHIEKERMANN H. 1990. Over herkomst en trek van de Sperwer in het Noordhollands Duinreservaat. *Winterkoning* 25(1): 33-51. – Eerstejaars Sperwers arriveren in najaar eerder dan adulte, en mannetjes eerder dan vrouwtjes. Tussen mediane datum van eerstejaars mannetjes en adulte vrouwtjes liggen vijf weken.
- SCHOLS R. 1990. Het Paapje *Saxicola rubetra* als trekvogel in een deel van Zuid-Limburg. *Limburgse Vogels* 1(1): 1-8. – Aantalsverloop en trekintensiteit, bestudeerd aan de hand van 380 systematische gebiedstellingen in voor- en najaar. Aantallen najaar lijken groter te zijn dan in voorjaar, maar dit wordt mogelijk veroorzaakt door een minder snelle doortrek in het najaar.
- SCHOLS R. & LINNARTZ L. 1990. De trek van de Houtduif bekeken aan de hand van trekellingen te Geleen. *Limburgse Vogels* 1(2): 7-18. – Beschrijving aantalsverloop, trekintensiteit, trekrichting en vlieghoogte in voor- en najaar. Beste dag 18 oktober 1987 met 66 000 exemplaren.
- VAN SPLUNDER W. 1989. Opmerkelijke trek van Kluten *Recurvirostra avosetta* langs de Hollandse kust op 27 maart 1989. *Sula* 3: 110-111.
- SWENNEN C. 1990. Dispersal and migratory movements of Eiders *Somateria mollissima* breeding in The Netherlands. *Ornis Scandinavica* 21: 17-27.
- VONK H. 1990. Over Kokmeeuwen en hun ringen. *Vlerk* 7: 20-24. – Aflezingen in Arnhem.
- WASSINK G. 1990. Ringterugmeldingen van de Buizerd. *Leunink* 17: 35-41.
- 1990. Ringterugmeldingen van de Sperwer. *Leunink* 17: 42-47.
- 1990. Ringterugmeldingen van de Torenvalk. *Leunink* 17: 68-73.
- WESSELS H. 1990. Kraanvogels als doortrekkers, het voorkomen van de Kraanvogel in het werkgebied van de Vogelwerkgroep Arnhem in de jaren 1976-1989. *Vlerk* 7: 28-34.
- WIJKER A. 1990. Opmerkelijke najaarstrek van de Waterpieper (*Anthus spinoletta spinoletta*) te Castricum.

Graspieper 10: 8-12. – Hetzelfde artikel in Winterkoning 25(1): 52-59.

— 1990. Aspecten van de najaarstrek van de Graspieper onderzocht op de vinkenbaan te Castricum. Graspieper 10: 63-70. – Hetzelfde artikel in Winterkoning 24(3): 2-16.

Methodiek

- BOTH C. 1989. De verspreiding van enkele voor steltlopers relevante prooidieren op het Terschellinger wad, en de consequenties die dit voor het steltloperonderzoek kan hebben. *Aythya* 28: 8-12.
- VAN DIJK A. J. 1989. Drentse broedvogelaantallen. *Drentse Vogels* 2/3: 163-188. – Poging om voor gehele provincie tot aantalsschatting voor alle broedvogels te komen, en beschrijving problemen bij vergelijking met eerdere schattingen.
- VAN FRANEKER J. A. 1990. Methodes voor het tellen van zeevogels op zee: een pleidooi voor vergelijkend onderzoek. *Sula* 4: 85-89.
- VAN 'T HOFF J. & KOFFIJBERG K. 1990. De roepactiviteit van Kwartels. *Grauwe Gors* 18(2): 19-23. – Poging om roepactiviteit te kwantificeren. Beste inventarisatietijd gedurende twee uren voor zonsopkomst. Avondinventarisaties leveren onderschatting op, nachtelijke escapades zijn nagenoeg zinloos.
- KWAK R. G. M. 1990. The Netherlands: integration of

year-round monitoring results. *In: STASTNY K. & BEJCEK V. (eds.), Bird Census and Atlas Studies*, p. 391-398. *Proc. XIth Int. Conf. on Bird Census and Atlas Work*. Prague.

SCHARRINGA C. J. G. 1989. Meetnet weidevogels Noord-Holland. *Graspieper* 9: 27-33.

Diversen

- BAPTIST H. J. M. 1990. Overzicht van recent Nederlands onderzoek aan zeevogels. *Sula* 4: 121-134. – Instututen, groepen en particulieren die met zeevogels bezig zijn.
- VAN KUIK B. 1989. Fenologie van Twente. *Ficedula* 18: 98-112. – Fenologiedata 1977-89.
- LEYS H. N. 1989. Eerste en laatste waarnemingen van zomer- en wintergasten in 1988. *Pennevluchten* 7(3): 26-30. – Voor negen soorten zomervogels aankomstdata vanaf 1950.
- NOORDAM A. 1989. Waarnemingen rond het jaar nul. *Duinstag* 4: 16-22. – Bij opgravingen omgeving Valkenburg (ZH) o.a. botten gevonden van Kroeskoppelelikaan en Monniksgier.
- WOLFSKEEL D. W. 1989. Veranderingen in de Nederlandse avifauna. (Ecoverslag 13) *Tringa*, Schagen.

Fred Hustings m.m.v. Jelle van Dijk, Henk Koffijberg en Eduard Osieck

Jan van Gent, Noordzee (Piet Munsterman). *Gannet Sula bassana*.